

INUIT ATAQATIGIIT

INATSISARTUNI

UKA 2013/67
8. september 2013
Aqqaluaq B. Egede

Akiitsunut aningaasaliinissamullu pilersaarutit naapertorlugit Tasiilami mittarfili-ornissamut periarfissaqarsinnaaneranut atatillugu misissueqqaarnerit tullianillu businesscare aallarteqqullugit Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffissaattut siunnersuut. Misissueqqaarnerit naammassineqareersimas-sapput ukiumi aningaasaliiffiusumi 2015-mi timmisartunut suluusalinnut mittarfi-liornerup pilersaarusionera aallartissinnaaqullugu.

(Inatsisartunut ilaasortaq Palle Christiansen, Demokraatit)

Nunatsinni innuttaasut aningaasataat atorlugit sanaartugassat annertuut arlallit pilersaarutaapput. Taakkunannga inuiaqatigiinnut aningaasartuuteqarfiusussat annertunersaat tas-saapput, mittarfinnik umiarsualivinnillu sanaartugassatut pilersaarutit. Taakkua saniatigut inuit utoqqalinersiaqartut aningaasartuuteqarfiginerat qaffarialerpoq.

Sulinermik inuussutissarsiuqartut nunatsinni ikilinerisigut aningaasat isertittakkagut ma-lunnaatilimmik apparialerput. Aamma, nunatsinni inuiattut aningaasarsiornikkut siuariator-nerput akiliisinnaajunnaariatornermut ilikariartortoq ilisimalereerparput.

Inuit Ataqatigiit ippinnartortaqartipparput, nunatta inuisalu aningaasarsiornikkut toqqamma-vigisaat mianernarsilluinnalersoq, sulii qaavatigut allanik aningaasartuutissanik annertuunik pilersitsinissamik naalakkersuinikkut anguniagaqarneq pingaarnertut salliuqqaaneqar-mat. Naak tamatta nalunngereeraluarlutigu naalakkersuisooqatigiit tunuliaqutsigaannik ami-gartooruteqarluni aningaasarsiornikkut ingerlatsinissaq siunnerfigineqartoq.

Allatut oqaatigalugu, Inuit Ataqatigiit amigaatigaarput aamma kissaatigaarput nunatsinni aningaasarsiornikkut unammisassavut annertuut eqqarsaatigalugit naalakkersuisooqatigiit qanoq politikikkut aqqiiniarlutik pingaarnersiuiniarnersut paaserusukkatsigit. Aningaasartuuteqarfissat annertuut, ilaatigullu pisariaqartut amerlapput. Siunnersuutit mas-sakkut sammisatsinnut assingusut eqqartorneqarnissaanni pisariaqarlunnarpoq ilisimassal-lugu naalakkersuisooqatigiit sumut tikkuussisimanagerat ilisimassallugu. Aningaasartuutissanik siunnerfeqaraanni isertitassanik illuatungeqartinneqarpata aatsaat politikikkut oqallinnis-saq tunngavissaqassaaq.

Inuit Ataqatigiit sinnerlugit oqaatigissavara pingaartillunnaratsigu naalakkersuisut sulissa-sut, angunialugu siunissami nunatsinni innuttaassuseqartut tamarmik atugarissaarnikkut nakkariaateqanngitsumik tunngavissinnissaat. Aamma anguniarneqassasoq kinguaassatta aningaasarsiornikkut pitsaanngitsumik tatineqaratarsinnaanerata pinngitsortivinnissaa. Isu-marput Imaappoq, siullermik inuiaqatigiit aningaasarsiornikkut sukateriffisariaqarpagut. Killormut aningaasartuuteqarfissanik nutaanik pilersitsinissaq salliuqqaaneq, aningaasarsior-nikkut sukateriqatigiinnissarput siullertut pisariaqarpoq. Tamanna aamma atuuppoq siun-nersuutit matuma suliarineqarnerani.

Taamaakkaluortoq ilisimavarput nunatsinni aningaasarsiornikkut aqqissuuseqqittoqassap-pat pisariaqartut ilagigaat, imaatigut silaannakkullu inunnik assartuussinermi atorlulersuutit naleqqussarneqarnissaat. Tamatumani qitiusariaqarpoq inunnik angallassinermi kiffartuussi-viit inuit angallattut amerlassusaannut naapertuuttuunnerusumik aqqissuunneqarnissaat. -aamma inuit aningaasaateqassusiannut artukkiinngitsumik akinik pilersitsiniarnissaq.

Inuiaqatigiit siammassissumik nunaqariuseqartugut angallannikkut akinik appasinnerusunik anguniagaqarpugut. Ukiuni arlalinngortuni nunatsinni inuit akinik appasinnerusunik angusa-

qaqqulluta qinikkanut noqqaassuteqartut tusartuarpagut. Imaappoq, ullumikkut mittarfiit pilersissimasatta angeqqataannik pilersitsiortorutta, timmisartullu angissusaat taakkuutiinnarlugit, taava ingerlatsinikkut akit apparnaviangillat.

Taamaammat siunnersuut una Inuit Ataqatigiit soqutiginaartutut isigaarput.

Misissuisoqartariaqarpoq misissuinerli kissaateqarfigissagutsigu kissaatigaarput inuiaqatigiit tamakkiisumik isigalugit akilersinnaanerulersitsinermik pilersitsinissamik siunnerfeqassasoq. Imaassanngilarmi inuiaqatigiit angallannikkut akitigut atugassarisaat qaffallugit ingerlatseqatigiiffiup iluanaarutissai qaffasinnerulissasut.

Mittarfinnik sanaartorneq pineqartillugu naalakkersuisunut kaamattuutigerusupparput, timmisartuutileqatigiiffiit ullumikkut piusut unammillerneqarnissaannut ammaassinermik periarfissiisumik ilusilliiniarnissaq qitiuteqqullugu. Nunani allani periuseq atornegartooq nunatsinni misissuiffigissallugu soqutiginaateqarpoq.

Mittarfiit mikisut ilaasut angallattullu pisariaqartitaannut naleqquttut pilersillugit. Aamma timmisartuutileqatigiiffiit unammilleqatigiinnerannik ammaassisut. Kiisalu nunaqavissut namminersorlutik timmisartuutileqatigiiffinnik ingerlatsisinnaalernerannik periarfissillugit. Angorusupparput angalatitseqatigiiffiit aningaasarsiornikkut imminut napatinnerat pilersissallugu, aamma inunnik assartuussineq pilertornerusoq – eqaannerusorlu pilersissallugit. Siunertaq tamanna nunatta kujataani, Diskobugt-imi nunaqarfiillu akornanni angallannermik pitsaasumik pilersitsivissaasoq takusinnaalereerparput.

Inuit Ataqatigiit qinigaaffiup matuma siuliani kaammattuutiginiuusarput nangeqqillugu Tasiilami mittarfiliornissamut periarfissanik misissuisoqarnissaa isumaqatigaarput. Siunnersuut isumaqatigaarput ilisimagatsigu nunatta kitaanut sanilliullugu nunatta kangiani, tassa Tunumi, angallannikkut ilungersunartorsiorfiusumi pissutsit aaqqiivigineqarnissaat pisariaqarluinartooq.

Allatut oqaatigalugu, Tunumi inunnik assartuussinermi periarfissat ilungersunareeqisut, kiitaanilu pissutsinut assersuukkuminaatsut pingaarnersiuinermi siullertut inissisimanissaat kissaatigaarput. Naak ilisimareeraluarlugu naalakkersuisooqatigiit pingaarnertut anguniagarigaat Qaqortumi mittarfissap pilersinnissaa.

Ukiuni kingullerni ilisimalereerparput Tunumi takornariaqarnikkut ineriartortitsinissaq, inuusutissarsiutinillu ineriartortitsinissaq angallanniarnikkut pissutsinit tatineqaaqqaasoq, -eqaannerusumillu aaqqissuussivigineqartariaqartooq.

Taamaattumik Inuit Ataqatigiit isumaqarpugut Tunumi imarpik qulaallugu timmisartuussinermut naleqquttumik mittarfiliortoqarsinnaanera ilanngullugu misissuiffigineqartariaqartooq. Tassami Tunumi illoqarfinnut allanut sanilliullugu takornariaqarnikkut periarfissat nutaat ammaanqarnissaat annertuvoq. Illua-tungaannilu aamma inuit angallannikkut periarfissaat aaqqinneqartariaqarlutik.

Inuit Ataqatigiit taamatut oqaaseqarluta Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut isumaqatigaarput. Siunnersuuteqartunullu qujanaq.